

НАЦИОНАЛНО СПОРАЗУМЕНИЕ

„ПЪРВА РАБОТА”

между

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И

АСОЦИАЦИЯТА НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ

БЪЛГАРСКАТА СТОПАНСКА КАМАРА

БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКИЯ СЪЮЗ НА ЧАСТНИТЕ ПРЕДПРИЕМАЧИ „ВЪЗРАЖДАНЕ”

СЪЮЗА ЗА СТОПАНСКА ИНИЦИАТИВА

КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ

КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА ТРУДА „ПОДКРЕПА”

в изпълнение на Националната инициатива
„Работа за младите хора в България” 2012 – 2013 г.
приета от Министерския съвет на 28 март 2012г. (протокол №12),

Като изразяват съгласие, че подкрепата на младите хора е национална кауза, която изисква обединяване на усилията на всички заинтересовани страни за повишаване на заетостта и намаляване на безработицата сред младите хора в България,

страните по настоящото споразумение, постигнаха съгласие за следното:

I. Предмет на споразумението

Правителството на Република България и национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите се ангажират за периода 2012 – 2013 г. да работят заедно за изпълнение на инициативи, подкрепящи включването на младите хора на пазара на труда чрез осигуряване на възможности за придобиване на първи професионален опит и подпомагане на прехода им от образование и обучение към работа.

II. Задължения на страните

1. Представителните организации на работодателите и на работниците и служителите ще съдействат за реализацията на настоящото споразумение, като се ангажират:

- да популяризират възможностите за осигуряване на заетост на младежи, включително по програмите, мерките и схемите в Приложение 1;
- да насочват работодателите да обявяват свободни работни места за осигуряване на субсидирана или несубсидирана заетост на търсещи работа младежи в териториалните поделения на Агенцията по заетостта, да наемат безработните младежи на възраст до 29

години на трудов договор за срок не по-малък от 6 месеца (на постоянна работа, стажуване, временна работа) с цел придобиване на начален професионален опит след завършване на средно или висше образование. Младежите, завършили професионално или висше образование, ще се назначават на длъжности, съобразно придобитата квалификация, като се съблюдава да не изместват от работа други работници и служители;

- да участват в преглед на действащото законодателство и изпълняваните програми и проекти и да предлагат промени в тях, с оглед насърчаване заетостта на младежите.

2. Министерствата ще съдействат за реализацията на настоящото споразумение, като:

- популяризират възможностите за осигуряване на заетост на младежи, включително за наемане на субсидирани работни места на не по-малко от 22 000 младежи по програмите, мерките и схемите в Приложение 1;
- доразвиват програмите и разработват нови програми за увеличаване на заетостта на младежите до 29 години с осигурено допълнително финансиране от държавния бюджет и със средства на Европейския съюз;
- участват в прегледа на действащото законодателство и предлагат промени в нормативните актове, с оглед насърчаване заетостта на младежите;
- Министерство на труда и социалната политика, чрез Агенцията по заетостта и нейните териториални поделения, информира, консултира и насочва младежите, завършили средно или висше образование, за включване в заетост;
- Министерство на труда и социалната политика, чрез Агенцията по заетостта и нейните териториални поделения, подпомага работодателите при кандидатстване за финансиране по мерки и програми за заетост на младежи до 29 годишна възраст по реда и условията на Закона за насърчаване на заетостта и по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“;
- Министерство на труда и социалната политика, чрез Агенцията по заетостта и нейните териториални поделения, организира трудови борси „Първа работа“.

III. Финансови условия

1. Възнагражденията на наетите младежи, осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване и задължителните здравно осигурителни вноски за сметка на работодателя ще се финансират със средства от държавния бюджет за активна политика, по програми и проекти, финансирани със средства от Европейския съюз, или със средства на съответния работодател.

2. Финансирането ще се извършва при условията и по реда, определени в действащото законодателство, и в съответните програми и проекти, включително тези съгласно Приложение 1.

3. Средствата за популяризиране на инициативите по споразумението ще се финансират чрез бюджетите на всяка от страните, доколкото това не е предвидено в проект или програма.

IV. Срок на изпълнение

Настоящото споразумение влиза в сила от датата на подписването му и се изпълнява за срока на действие на Националната инициатива „Работа на младите хора в България“ 2012 - 2013.

V. Заключителни разпоредби

Координационното звено за изпълнение на Националната инициатива „Работа за младите хора в България” 2012 – 2013 г. осъществява координация, наблюдение и съдействие за реализацията на дейностите по настоящото споразумение.

Настоящото споразумение може да бъде изменяно и допълвано по взаимно съгласие на страните в писмена форма с анекс, представляващ неразделна част от споразумението.

Настоящото споразумение е сключено на 06.06.2012 г. и е подписано в девет еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните.

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА Р БЪЛГАРИЯ:

БОЙКО БОРИСОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ

**ЗА АСОЦИАЦИЯТА НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ

**ЗА КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА
РАБОТОДАТЕЛИТЕ И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ
В БЪЛГАРИЯ**

ОГНЯН ДОНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЗА БЪЛГАРСКАТА СТОПАНСКА КАМАРА

БОЖИДАР ДАНЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ПРЕДСЕДАТЕЛ

**ЗА БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА**

ЦВЕТАН СИМЕОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ

**ЗА БЪЛГАРСКИЯ СЪЮЗ НА ЧАСТНИТЕ
ПРЕДПРИЕМАЧИ „ВЪЗРАЖДАНЕ”**

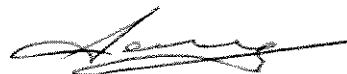

**ВАНЯ ТОДОРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ**

**ЗА СЪЮЗА ЗА СТОПАНСКА
ИНИЦИАТИВА**

**ЯВОР ДЖИДЖЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ**

**ЗА КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА
НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В
БЪЛГАРИЯ**

**ПЛАМЕН ДИМИТРОВ
ПРЕЗИДЕНТ**

**ЗА КОНФЕДЕРАЦИЯТА НА ТРУДА
„ПОДКРЕПА”**

**КОНСТАНТИН ТРЕНЧЕВ
ПРЕЗИДЕНТ**

Приложение 1

ПРОГРАМИ, МЕРКИ И СХЕМИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗАЕТОСТ НА МЛАДЕЖИ ДО 29 ГОДИНИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО СПОРАЗУМЕНИЕ „ПЪРВА РАБОТА”, финансирани от държавния бюджет и със средства от ОП „Развитие на човешките ресурси”

Наименование на схемата, програмата, мярката	Дейности	Предоставяне на средства
<p>I. Схеми с финансиране със средства от ОП „Развитие на човешките ресурси”</p> <p>1. Създаване на заетост на младежите чрез осигуряване възможност за стаж «Ново начало»</p>	<p>На безработни младежи до 29 години, регистрирани в ДБТ, завършили средно или висше образование (дипломирани) без трудов стаж по специалността се предоставя възможност да стажуват 6 месеца при работодателя на позиция (длъжност), релевантна спрямо придобитото образование в професионалното направление на висшето образование или професионалното направление/профил на средното образование под ръководството на наставници</p>	<p>На работодателите се предоставят месечно (за период от 6 месеца):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Средства за осигуряване на заетост на всяко включено в стажуване лице, в размер на минималния осигурителен доход за съответната основна икономическа дейност и квалификационна група професии за съответната година, към които се отнася разкритото стажантско място • Допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му върху средствата по предходната точка; • Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 и чл. 319 от КСО; • Възнаграждения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване. • Дължими вноски за сметка на работодателя за фондовете на ДОО, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд „Безработица” и НЗОК.
<p>2. „Първа работа”</p>	<p>На безработни младежи до 29-годишна възраст, регистрирани в дирекции „Бюро по труда” се предоставят поименни ваучери за професионално обучение и обучение по ключови компетентности. Предоставя се</p>	<p>На обучаваните се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разходи за транспорт, съответстващи на посещенията на курса, от и до населеното място на обучаемия, когато лицето е с настоящ адрес в населено място, различно от това в

	<p>професионално обучение по първа и втора квалификационна степен и обучение по част от професия по първа, втора и трета квалификационна степен; Предоставя се обучение по ключови компетентности съгласно Европейската квалификационна рамка по: Ключова компетентност 2 „Общуване на чужди езици”, Ключова компетентност 3 „Математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки и технологиите”, Ключова компетентност 4 „Дигитална компетентност” и Ключова компетентност 5 „Умения за учене”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Осигурява се субсидирана заетост за период до дванадесет месеца, но не по-малко от 6 месеца при работодатели, осигурили работни места за успешно завършилите обучението младежи. 	<p>което се провежда обучението.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разходи за стипендии на обучаващите се в размер на 8 лева за всеки присъствен учебен ден (минимум 6 учебни часа), които се изплащат на лицето от Агенция по заетостта. • Разходи за професионално обучение и обучение по ключови компетентности срещу вучери в размерите, заложиени в ПМС 251/21.10.2009 г. <p>На работодателите се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Възнаграждения за всяко лице, включено в заетост при работодател, като предоставяната сума е в размер на минималния осигурителен доход за съответната основна икономическа дейност и квалификационна група професии за съответната година, към които се отнася разкритото работно място, както и дължимите от работодателя осигурителни плащания към които се отнася разкритото работно място. • Допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му върху средствата по предходната точка; • Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 и чл. 319 от Кодекса на труда; • Възнаграждения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване, дължими вноски за сметка на работодателя за фондовете на ДОО, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд „Безработица” и НЗОК.
<p>3. „Ново работно място”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • На безработни младежи до 29-годишна възраст, регистрирани в дирекции „Бюро по труда” се предоставя професионално обучение по първа и втора квалификационна степен и 	<p>На обучаваните се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разходи за транспорт, съответстващи на посещенията на курса, от и до населеното място на обучаеми, когато лицето е с настоящ

	<p>обучение по част от професия по първа, втора и трета квалификационна степен; предоставя се обучение по ключови компетентности съгласно Европейската квалификационна рамка по: Ключова компетентност 2 „Общуване на чужди езици”, Ключова компетентност 3 „Математическа компетентност и основни знания в областта на природните науки и технологиите”, Ключова компетентност 4 „Дигитална компетентност” и Ключова компетентност 5 „Умения за учене”;</p> <ul style="list-style-type: none"> Успешно завършилите обучение младежи се включват в субсидирана заетост за период от 6 до 12 месеца. 	<p>адрес в населено място, различно от това в което се провежда обучението.</p> <ul style="list-style-type: none"> Разходи за стипендии в размер на 8 лева за всеки присъствен учебен ден (минимум 6 учебни часа). <p>Разходи за настаняване/нощувки на обучаемите не са допустими.</p> <p>Покриват се разходи за професионално обучение и обучение по ключови компетентности в максимален размер, съответстващ на заложения в ПМС 251/21.10.2009 г. за съответното обучение. Допустими са разходи за обучение по ключова компетентност 2 „Общуване на чужди езици” в размер до 350 лв. за продължителност не по-малка от 100 учебни часа.</p> <p>На работодателя се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> Закупуване на оборудване и обзавеждане, необходими за създаването на нови работни места за представителите на целевите групи Възнаграждения на безработни младежи до 29-годишна възраст, включени в заетост при работодателя, като предоставяната сума е в размер на минималния осигурителен доход за съответната основна икономическа дейност и квалификационна група професии за съответната година, към които се отнася разкритото работно място. Допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му върху средствата по предходната точка; Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 и чл. 319 от Кодекса на труда;
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Възнаграждения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване. • Дължими вноски за сметка на работодателя за фондовете на ДОО, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд „Безработица“ и НЗОК.
<p>4. „Развитие“</p>	<p>Безработните младежи до 29 години са приоритетна група по схемата. Предоставя се професионално обучение и последваща заетост на 80% от обучените за период до дванадесет месеца, но не по-малко от 9 месеца.</p>	<p>На обучаваните се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Транспорт, съответстващи на посещенията на курса, от и до населеното място на обучаемия, когато лицето е с настоящ адрес в населено място, различно от това в което се провежда обучението. • Стипендии в размер на 8 лева за всеки присъствен учебен ден (минимум 6 учебни часа). <p>На работодателите се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Възнаграждения в размер на минималната работна заплата (за заетите в частния сектор) за период до дванадесет месеца, но не по-малко от 9 месеца. В случаите, когато работодател се явява община (директно или чрез общинско предприятие по чл. 52 от Закона за общинската собственост) или структура на държавната администрация, размерът на предоставяното по операцията основно възнаграждение е 380 лв и дължимите вноски по КСО и КТ.
<p>II. Програми и мерки с финансиране от държавния бюджет (съгласно закона за насърчаване на заетостта и Националния план за действие по заетостта)</p> <p>Програма "Старт на кариерата"</p>		<p>Осигурява се субсидирана заетост от 9 месеца</p> <p>На работодателите се предоставят средства за:</p>

	<p>на младежи, завършили висше или професионално образование, без трудов стаж по специалността. Младежите се назначават в публичната администрация (за завършилите висше образование) или при работодатели от частния сектор на работни места, които съответстват на професионалната квалификация на младежите.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Трудови възнаграждения в размер, определен в НПДЗ през съответната година; • Допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му върху средствата по предходната точка; • Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 и чл. 319 от Кодекса на труда; • Възнаграждения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване. • Дължими вноски за сметка на работодателя за фондовете на ДОО, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд „Безработица” и НЗОК.
<p>Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица до 29-годишна възраст (чл. 36, ал. 1 от ЗНЗ)</p>	<p>Осигурява се заетост до 6 месеца на безработни лица до 29-годишна възраст.</p>	<p>На работодателите се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Трудови възнаграждения в размер, определен в НПДЗ през съответната година; • Допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му върху средствата по предходната точка; • Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 и чл. 319 от Кодекса на труда; • Възнаграждения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване. • Дължими вноски за сметка на работодателя за фондовете на ДОО, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд „Безработица” и НЗОК.
<p>Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица до 29-годишна възраст с трайни увреждания, включително</p>	<p>Осигурява се заетост до 6 месеца на безработни лица до 29-годишна възраст с трайни увреждания, включително</p>	<p>На работодателите се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Трудови възнаграждения в размер, определен в НПДЗ през съответната година;

<p>военноинвалиди, както и младежи от социални заведения, завършили образованието си (чл. 36, ал. 2 от ЗНЗ)</p>	<p>военноинвалиди, както и младежи от социални заведения, завършили образованието си.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му върху средствата по предходната точка; • Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 и чл. 319 от Кодекса на труда; • Възнаграждения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване. • Дължими вноски за сметка на работодателя за фондовете на ДОО, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд „Безработица” и НЗОК.
<p>Насърчаване на работодателите да наемат за стажуване безработни лица до 29-годишна възраст - (чл. 41 от ЗНЗ)</p>	<p>Осигурява се субсидирана заетост до 6 месеца на безработни младежи</p>	<p>На работодателите се предоставят средства за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Трудови възнаграждения в размер, определен в НПДЗ през съответната година; • Допълнителни възнаграждения по минимални размери, установени в Кодекса на труда и в нормативните актове по прилагането му върху средствата по предходната точка; • Възнаграждения за основен платен годишен отпуск по чл. 155 и чл. 319 от Кодекса на труда; • Възнаграждения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване. • Дължими вноски за сметка на работодателя за фондовете на ДОО, за фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд „Безработица” и НЗОК.